

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Tertivs, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Qvadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 4. S. Nicasius docet pœnam merita[m] in remedium Salutis
conuertendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](#)

Cap. VII. Rhemensium exemplo demonstratur, quid possit satis factio. Sy-
gulati? quām multi, qui gladium effugerunt, in montibus & sil-
vis fame enecti perierunt? Sic Deus etiam in hac vita plectit
peccatores. Nonnē satius fuisset S. Nicasmus, & S. Anjanum
audire, & faciem Domini praeoccupare in confessione? qua
pœnitentia aut tam acerba, aut tam fuisset vniuersalis? Ita con-
tingit illis qui pœnitentiam vel non agunt, vel differunt. Et lon-
gè grauius quiddam continget illis, qui pœnitentiam differunt
in alteram vitam, existimantes se illa supplicia faciliter toleratu-
ros. Vt inam non multi ex hic presentibus in eadem naui vehe-
rentur, qui si vitam dudum emendassent, si pœnitentiam scri-
egissent, non jam jumenta, domus, villas, & omnia sua incendijs
aut direptione perdidissent.

Quamquam illa, si perierunt, non possunt recuperari; pos-
sunt tamen in grande lucrum conuerti; quod nos docuit S. Ni-
casius. Obsidebatur civitas Rhemensis, & ab Attila acriter op-
pugnabatur; postquam alij in montes fugissent, aliij, qui reman-
serant ciues, ultimo demum subuersione die, hostibus circum-
quaque moenia scandentibus, aut, ut scanderent, nitentibus, ter-
tore percussi, ad S. Nicasmus in oratione prostratum cucurre-
runt, interrogantes, quidnam ipse suaderet; satiusne esset, serui-
tuti gentium se se tradere, an usque ad mortem pro salute urbis
dimiticare? Ibi Nicasmus, diuina reuelatione edocitus, urbem in ci-
vibus funditus euertendam, in hunc modum populum est affatus:
*Numinis hac est indignatio, o ciues; infuse Dei iudicium, sceleribus
vestris debitum. Dudum peccata vestra divinam iram provocauerunt.
Monui, regani, pradixi omnia. Nihil effici. Nunc Deus puniri. Cincti
sumus. Non est modus, non rima euadendi. Ergo id agamus, ex necessi-
tate faciamus uirtutem. Flagellum diuinum ut remedium, non ut sup-
plicium accipiamus. Nam verumq; possumus. Agnoscamus nos me-
trisse, quod patiemur. Pœnitentiam agamus, & quidquid nobis graue
acciderit, feramus non iniuti, sed prompti ac libentes; ultionei, non co-
acti; compulsi, non compulsi; patientes, non desperantes; Deoq; cum
pro salutis pro debito nostro offeramus. Oportebat quidem hac mala au-
temeruisse, quando dixi: Conuertimini, & agite pœnitentiam ab omni- Ioh. 3. 12.
bus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruina iniquitas. Sed non
audistis me, idcirco uenit super vos indignatio. Quid igitur aliud superefta-*

IV.

S. NICASIVS
BOCETI POS-
NAM MERI-
TAM IN REO-
MEDIVM SA-
LVIS CO-
VERTENDAM

M

misi

90 Cap. VII. Rhevensum exemplo demonstratur, quid posse satisfallit.
nisi ut flagellū Dēi, tamquā filii a patre suscipiamus? ut dum nos punis-
santer. Id ergo agamus, ut ipsa mors presens non suppliciū nobis fiat, sed
remediū. Ita C. D. Paulus scribit, multos indignē communicantes cor-
pori Domini morte panitos. Ideo, inquit, inter vos multi imbecilles &
dormiunt multi: quos ante mortē Deo reconciliatos fuisse idem Apostolus
non tacuit, addidit enim: A Domino corripimur, ne cum hoc mundo
damnetur. Nec dubitandum est, nos per Christum satisfacere posse adhuc,
patienti toleratione flagellarū a Deo commissorum. Si agnoscamus, nos
ea meruisse, si ea libentes perforavimus; & prorsertim ab Attila tamquam
Christianis illata, Christi nomine amplectamur; si denique instantiā
cremam pro inimicio nostro, salutem illo optantes tamquam amicis.
Ita & pro peccatis nostris faciemus, & martyriū coronam reportabimur.

VI. **S. NICASII MARTYRIVM.** *Hoc His, atque alijs talibus dictis adiecit S. Nicasmus, se quo-
que, tamquam paskorem, pro ouilli suo paratum esse ad mortem
oppetendam. Aderat & germana soror eius Eutropia, quæ &
ipsa, expansis ad celum manibus, plebem, quantis maximis po-
tenter & verbis, & viribus hortabatur, cum ad p̄niteniam, tum
ad martyrii coronaam non negligendam. Dum hæc frater & so-
ror ad populum inflammandum differunt, ecce hostis muros su-
perat, & repente furibundus paganorum impetus, infelix agmi-
ne irruit, horrifono ululatu, quali victores vii solent, insulta-
tione pleno. Nicasmus igitur, comite sorore sacros hymnos, &
cantica spiritualia psallens, ad osium basilicæ S. Genitricis Dei
Mariæ, quam in arcem sedis fundauerat, eis occurrit obuiam;
moxq; ut ferratas acies aspexit, ante templi portas, circumfusas,
manu silentium petens, hæc dixit: O nuribus diuinis ministra for-
titudine, quare contra humana condicionis modum vitoriam vestram
dignatus in rabiem convertitis? Nam veri iuriis titulus quandam no-
bilium bellatorum inscriptus erat:*

Virgil. lib. 6. *Parcere subiectis, & debellare superbos.*
Aeneid. *Erecede plebs Christiana de se humili, & deuota, vestris in conspectibus
prostrata, remissionem peccatorum usque ad mortem obediens expe-
dit: penitentia & vos pro sceleribus vestris Deum verum agnoscentes:
no fortè indignatio eius, que per vos alijs sit ad correptionem salutis.
vobis fiat stipendum aeterna damnationis. Quod si ones meæ, perseuer-
ante impietate, queritis, trucidare me primum, & pro ipsis ultimæ
divinae*